

Uus, elu rikastav kogemus

Erinevad koosseisud ja kooslused samas lavastuses on üks põnevamaid tahke teatris: iga artist toob oma natuurist, kehast ja häälest ning partnerist tingituna esile karakteri eri tahud, pakkudes seeläbi mõtteainet inimese ja inimsuhete olemuse ning dünaamika üle.

Balletiteatris on huvitav näha rolli esmaesitajat – tantsijat, kelle füüsis ja isiksus on olnud rolli loomisel määrav. Selline kohtumine oli Eesti publikul võimalik 4. ja 15. septembril, mil balletis «Tramm nimega Iha» esitas Blanche'i rolli Eve Mutso, «meie mees» Šoti Rahvusballetis.

Eve Mutso paistab silma täpsusetaotlusega igas rollis, tema karakterid on vaimselt ja kehaliselt (psühhofüüsiliselt) läbi töötatud juuksekarvast varbaotsani. Igale hingeseisundile ja meeleoluarvundile vastab lihaspinge või -vabastus, liigutuste fraseerimine, erinevate liigutustahkude rõhutamine.

14. ja 15. septembril tantsis Eve Mutso Blanche'i rolli Estonia lavastuses «Tramm nimega Iha». F

Rünno Lahesoo

On rolle, kus selline intellektuaalne viimistlus hakkab varjutama emotsionaalset spontaansust, kuid Blanche'i karakteriga klapib selline kainevõitu kalkuleeritus kenasti.

Imetluse iha

Kui Alena Shkatula Blanche'i täitis kustutamatu janu ilu järele ning Luana Georgi Blanche'i jõukuse ja turvatunde järele, siis Mutso Blanche'i täidab iha olla imetletud ja hinnatud. Ta tunneb end juveelina, mille väärtust ümbruskond ei oska vääriliselt hinnata, ning mida vanemaks ta saab, seda suuremaks kasvab lõhe selle vahel, kuidas Blanche end soovib näha ja kuidas ta teistele väljastpoolt tundub.

14. ja 15. septembril tantsis Eve Mutso Blanche'i rolli Estonia lavastuses «Tramm nimega Iha». FOTO: Rünno Lahesoo

Rünno Lahesoo

Ja ometi oli algus nii ilus: kohtumine oma unelmate printsi Alaniga – Mutso Blanche lendleb, ta liigutused on õrnad, plastilised ja liuglevad. Kuni selgub tema jaoks vapustav tõde: tema mees hindab Jeffi enam kui teda. Mut-so Blanche'i silmad lähevad mõistmatusest hiigelsuureks, siis hakkab ta paaniliselt tegutsema

(liigutustesse ilmuvad rabadad noodid), kuid see kõik ei aita – ja ta enesepilt kukub kaardimajakesena samamoodi kokku, nagu näeme seda hiljem tema kodu puhul.

Kest on, aga inimest seal sees ei ole: silmad on tühjad, keha kangelt püsti, käsi lükkab tuimalt, «surnu ükskõiksusega» Alani eemale. I-le paneb täpi Alani enesetapp, mis oma lõplikkusega võtab Blanche'ilt igaveseks võimaluse see konkreetne varing kuidagi uuesti üles ehitada. Hotellitoas näeme Blanche'i ärkamas hirmutavasse tegelikkusesse – olukorda, mis täidab teda pinget üles kiskuva ängiga. Vaid alkohol suudab seda leevendada: lonks kangemat – ja Mut-so Blanche'i pinges lihas lõdvestub silmanähtavalt.

Mutso paistab silma täpsusetaotlusega igas rollis, tema karakterid on vaimselt ja kehaliselt läbi töötatud juuksekarvast varbaotsani.

Meestega flirtides ja ameles – ei, see pole lihahimu, vaid iha tunda end imetletuna! – muutuvad naise liigutused pehmeks, ta rindkere avardub: viivuks tunneb naine end hinnatuna, väärtuslikuna. See on illusioon, millesse ta põgeneb, see on see tuli, milles ta ööliblikana end ikka ja jälle kõrvetab.

Mutso Blanche meenutab lõksuaetud looma: ärevil, lihased tegevusvalmilt pingul, silmad suured, otsides võimalusi põgenemiseks – milleks on peaaegu nümfoomaanlik flirtimine (ja võimalusel seksimine) või enese hellitamine selleks, et üles ehitada oma illusoorne minapilt. Vastuolu Blanche'i minapildi ja selle vahel, kuidas teised teda näevad, tuleb karmi selgusega esile stseenides, kus näeme noort ja vananevat Blanche'i ühel ajal.

Ketlin Oja noore Blanche'i liigutuste spontaanselt voolav plastilisus väljendab naise idealiseeritud enesepilti, Mut-so mõrased liigutused, liikumisjoone kõverus või sissepööratud jäseme inetuses näeme naist nii, nagu ta teistele paistab. Mutso Blanche on enda poolt vaadatuna Mitchi suhtes täiesti aus: ta tunnebki end selle häbeliku ja kohmakavõitu noorukiga kui süütu tütarlaps, mistõttu ta on siiralt kohkunud mehe ägedast ja põlglikust reaktsioonist tema siivsuskauge mineviku peale.

Kui Alena Shkatula Blanche'i täitis kustutamatu janu ilu järele ning Luana Georgi Blanche'i jõukuse ja turvatunde järele, siis Mutso Blanche'i täidab iha olla imetletud ja hinnatud.

Samasugust lõhestatust näeb Mutso Blanche'i suhtumises seksi: lindy hop'i sensuaalsete liigutuste ning Stanley ja Stella kirglike intiimsuhete avameelsus panevad teda peepsilt silmi pööritama, pahaselt muigama, võltsvagalt selga keerama – tema, kelle elu keerlebki seksiseikluste ümber.

Kuid Mutso Blanche'i sisemises maailmas on tegemist millegi muuga: ihaldusväärsus, ükskõik kui petlik, tekitab temas kuningannaks olemise tunde. Eriti kui ta saab panna selga rüü (punane õhtukleit), mis aitab seda tunnet tekitada ja esile tuua. Ja see sisetunde ja välise tegelikkuse lõhe on traagiline, sest Stanley ei näe kusagil kroonijuveeli, vaid vananevat naist, kes oma pretensioonikuses mõjub talle nagu Kohviveski filmis «Siin me oleme».

Naise tegelik koht

Arhangelski Stanley ei ole Mutso Blanche'i suhtes julm ega isegi domineeriv: vägistamisakt tuleneb tema tühimusest ja vastikusest selle «õhku täis lipaka» vastu – sellega näitab mees naisele kätte tema tegeliku koha ja olemuse.

Eve Mutso Blanche'ile löid mõjusa kontrasti tema erinevad partnerid: Jevgeni Gribi tundlik ja vastuolusid täis Alan, Michael Pontiuse lihtne ja südamlük, kohmakalt nooruslik Mitch, Vitali Nikolajevi hell doktor. Anatoli Arhangelski Stanley paaris Laura Maya Stellaga väärub pikemat kirjutist, siinkohal mainiksin vaid, et selles koosluses on soojust ja õrnust, mida ei näinud Ana Maria Gergely ja Marta Navasardyani kirglike ja kuumade Stelladega.

See, et üht tegelast võib näha nii erinevalt, et ettekirjutatud tegelastevahelised suhted omandavad hoopis erineva dünaamika sõltuvalt esitaja isiksuslikest joontest, on põnev ja elupilti rikastav: tegelikus elus ei ole meil ju võimalik näha, kuidas sama situatsioon samade rollijaotustega näitab sündmusi ja inimesi erinevas valguses nende iseloomuomadustest sõltuvalt. Mida rikkam on kunstniku isiksus, mida peenem on rolli psühhofüüsiline läbitöötatus, seda tugevam on tõmme teatrisse – annab ju iga etendus nõnda uue, elu rikastava kogemuse.

14. ja 15. septembril tantsis Eve Mutso Blanche'i rolli Estonia lavastuses «Tramm nimega Iha».

Rünno Lahesoo

ARVUSTUS

«Tramm nimega Iha»

Nancy Meckleri ja Annabelle Lopez Ochoa [ballett](#) Tennessee Williamsi samanimelise näidendi ainetel

Lavastaja Nancy Meckler, koreograaf Annabelle Lopez Ochoa

Maailmaesietendus 11. aprillil 2012 Šoti [Balletis](#)

Esietendus rahvusoperis Estonia 4. novembril 2017

Sarnased uudised

Uus, elu rikastav kogemus

Postimees 17.09.2019

